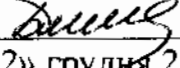

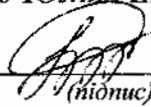
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

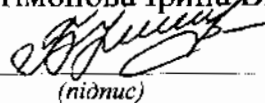
Допускається до захисту
завідувач кафедри фінансів,
банківської справи та страхування
 доцент О.О. Драган
«12» грудня 2023 р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА
УПРАВЛІННЯ ОПЕРАЦІЙНИМ РИЗИКОМ БАНКУ
(ЗА МАТЕРІАЛАМИ АТ «УКРЕКСІМБАНК»)**

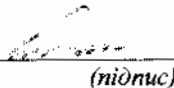
Виконала:
Дробушко Юлія Анатоліївна

(підпис)

Керівник:
доцент Артимонова Ірина Вікторівна

(підпис)

Рецензент:
професор Паска Ігор Миколайович

(підпис)

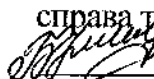
Я, Дробушко Юлія Анатоліївна, засвідчую, що кваліфікаційну роботу магістра виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Біла Церква – 2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БЛЮДЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Затверджую
гарант ОПШ «Фінанси, банківська
справа та страхування»

 доцент І.В. Артімонова
«19» грудня 2022 р.

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу магістра
Дробушко Юлії Анатоліївни

Тема: «Управління операційним ризиком банку (за матеріалами АТ «Укрексімбанк»)».

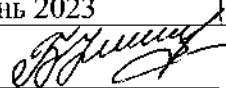
Перелік питань, що розробляються в роботі: виявити та систематизувати джерела, фактори і особливості операційного ризику банку; дослідити взаємопов'язаність операційного ризику з іншими банківськими ризиками; вивчити підходи та інструментарій управління операційним ризиком, а також особливості їх застосування у банківській діяльності; дослідити динаміку та суттєвість подій операційного ризику банків на міжнародному та національному рівнях в різних країнах; визначити ймовірності виникнення операційного ризику АТ «Укрексімбанк» з урахуванням рівня ризику, джерел виникнення, бізнес-ліній та розміру втрат від їх реалізації; оцінити фінансові показники діяльності АТ «Укрексімбанк»; здійснити порівняльний аналіз обсягів резервів банків розрахованих за міжнародними та національними підходами; розробити та обґрунтувати інструментарій управління операційним ризиком; визначити заходи для її імплементації в практику банківської діяльності; обґрунтувати очікуваний результат щодо підвищення ефективності операційного ризик-менеджменту в банку від впровадження та послідовного застосування розроблених програм та моделей.

Вихідні дані: консолідована фінансова звітність АТ «Укрексімбанк».

Календарний план виконання роботи

Етап виконання	Період виконання	Відмітка про виконання
Огляд літератури	січень-лютий 2023	виконано
Теоретико-методична частина	березень-квітень 2023	виконано
Аналітична частина	травень-липень 2023	виконано
Рекомендаційна частина	серпень-вересень 2023	виконано
Оформлення роботи	жовтень 2023	виконано
Перевірка на плагіат	листопад 2023	виконано
Попередній розгляд на кафедрі	листопад 2023	виконано
Подання на рецензування	грудень 2023	виконано

Керівник

 доцент І.В. Артімонова

Здобувач

 Ю.А. Дробушко

Дата отримання завдання «21» грудня 2022 р.

РЕФЕРАТ

Дробушко Ю.А. на тему: «Управління операційним ризиком банку (за матеріалами АТ «Укрексімбанк»)»

Досліджено теоретико-методичні підходи до ефективного управління операційним ризиком банку, включаючи оцінку економічного результату від реалізації операційного ризику, особливо з погляду прогнозування ймовірних втрат, удосконалення методів управління операційним ризиком, включаючи мінімізацію впливу та нейтралізацію такого ризику на банківську діяльність. Розроблено рекомендації з практичної імплементації запропонованих заходів в банківську діяльність для підвищення ефективності операційного ризик-менеджменту та забезпечення безперервної діяльності банків АТ «Укрексімбанк».

У процесі дослідження використано сукупність загальнонаукових і спеціальних методів дослідження, а саме: системний; графічний; порівняльний; метод угруповань і класифікацій; економіко-математичні методи. Інформаційну базу дослідження становили дослідження зарубіжних та українських науковців, офіційні дані з національних та зарубіжних джерел про події операційного ризику в банках України та світу, Закони України, постанови Правління НБУ, офіційна річна та фінансова звітність банків України, наукові статті, аналітичні розрахунки автора, що виконані процесі написання кваліфікаційної роботи.

Встановлено, що ефективність операційного ризик-менеджменту банку є складовою системою корпоративного управління, що тісно пов'язана з формуванням відрахувань капіталу (резервів) на покриття операційного ризику.

Зроблено висновок, що впровадження запропонованого інструментарію операційного ризик-менеджменту забезпечить своєчасне прогнозування та реагування через застосування превентивних заходів щодо операційного ризику і загалом підвищить ефективність управління операційного ризик-менеджменту в різних сферах діяльності АТ «Укрексімбанк».

Одержані результати дослідження можуть бути використані практичній банківській діяльності АТ «Укрексімбанк» для підвищення ефективності управління операційним ризиком.

Кваліфікаційна робота магістра викладена на 105 сторінках, 19 таблиць, 26 рисунків, список використаних джерел складається із 83 найменувань, 1 додатку.

Ключові слова: операційний ризик, ризик-культура, ризик-менеджмент у банку, капітальні відрахування, корпоративне управління, прогнозне моделювання.

ANNOTATION

Drobushko Y.A. on the topic: «Operational risk management of the bank (based on the materials of «Ukreximbank» JSC)»

The theoretical and methodological approaches to the effective management of the bank's operational risk were studied, including the assessment of the economic result from the implementation of the operational risk, especially from the point of view of forecasting probable losses, improvement of the methods of operational risk management, including the minimization of the impact and neutralization of such risk on banking activity. Recommendations have been developed for the practical implementation of the proposed measures in banking activities to increase the effectiveness of operational risk management and ensure the uninterrupted operation of «Ukreximbank» JSC.

In the research process, a set of general scientific and special research methods were used, namely: systemic; graphic; comparative; method of groupings and classifications; economic and mathematical methods. The information base of the study consisted of research by foreign and Ukrainian scientists, official data from national and foreign sources about operational risk events in banks of Ukraine and the world, laws of Ukraine, resolutions of the Board of the National Bank of Ukraine, official annual and financial statements of banks of Ukraine, scientific articles, analytical calculations of the author, which performed in the process of writing a qualification paper.

It was established that the effectiveness of the bank's operational risk management is a component of the corporate governance system, which is closely related to the formation of capital deductions (reserves) to cover operational risk.

It was concluded that the implementation of the proposed operational risk management toolkit will ensure timely forecasting and response through the application of preventive measures regarding operational risk and will generally increase the effectiveness of operational risk management in various areas of activity of «Ukreximbank» JSC.

The obtained results of the study can be used in the practical banking activities of «Ukreximbank» JSC to increase the efficiency of operational risk management.

The master's qualification work is laid out on 105 pages, 19 tables, 26 figures, the list of used sources consists of 83 items, 1 appendix.

Key words: operational risk, risk culture, risk management in the bank, capital deductions, corporate management, predictive modeling.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОЦІНКИ ТА УПРАВЛІННЯ ОПЕРАЦІЙНИМ РИЗИКОМ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	7
1.1. Економічна сутність та класифікація операційних ризиків банків	7
1.2. Принципи побудови системи управління операційним ризиком	16
1.3. Інструментарій операційного ризик-менеджменту та особливості його застосування в банківській практиці	22
Висновки до розділу 1	30
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ОПЕРАЦІЙНОГО РИЗИК МЕНЕДЖМЕНТУ АТ «УКРЕКСІМБАНК»	32
2.1. Оцінка впливу операційних ризиків на банківську діяльність	32
2.2. Організаційно-економічна характеристика АТ «Укрексімбанк»	42
2.3. Оцінка чутливості АТ «Укрексімбанк» до операційного ризику та його впливу на капітал	55
Висновки до розділу 2	69
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ОПЕРАЦІЙНИМ РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТОМ АТ «УКРЕКСІМБАНК»	72
3.1. Концептуальні засади побудови операційного ризик- менеджменту АТ «Укрексімбанк»	72
3.2. Підвищення ризик-культури управління операційним ризиком як основа удосконалення операційного ризик-менеджменту в банку	80
Висновки до розділу 3	87
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	90
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	95
ДОДАТКИ	105

СПИСОК ВИКОРИМСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Банківська система: навчальний посібник. Ситник Н.С., Стасишин А.В., Блащук-Девяткіна Н.З., Петик Л.О.; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 580 с.
2. Банківські операції: в схемах, таблицях, коментарях: навч. посібник. уклад.: О.М. Гладчук, І.Я. Ткачук, В.М. Харабара. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 208 с.
3. Боровик М. В. Ризик-менеджмент: конспект лекцій для студентів магістратури усіх форм навчання спеціальності 073 – Менеджмент / М. В. Боровик; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2018. 65 с.
4. Виговська Н. Г., Виговський В. Г. Місце позабалансових ризиків у системі банківських ризиків. *Вісник Житомирського державного технологічного університету*. Серія: Економічні науки. 2016. № 1 (75). С. 3–16.
5. Коваленко В.В., Сівкова К.О. Розвиток системи ризик-менеджменту банків в умовах цифрової економіки. Теорія та методологія формування інвестиційнофінансової стратегії розвитку суб'єктів національного господарства: монографія; за ред. Л.М. Савчук, А.В. Череп. Дніпро: Журфонд. 2019. С. 123–138.
6. Система ризик-менеджменту в банках: теоретичні та методологічні аспекти: монографія; за ред. В. В. Коваленко. Одеса: ОНЕУ, 2017. 304 с.
7. Зубова В. В. Основні підходи до визначення та класифікації банківських ризиків. *Ефективна економіка*. 2016. № 6. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5047>.
8. Бортнікова Є. В. Історія походження та сутність понять "ризик", "ризикменеджмент" та "операційні ризики". *Ефективна економіка*. 2012. № 8. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2012_8_29

9. Гончар К.О. Сучасні підходи до оцінки операційного ризику банків. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2020. № 1 (67). С. 130–135.
10. Гріневський Р. (2018). Система управління ризиками: кому і коли це потрібно. Менеджмент. Дайджест. URL: <http://www.management.com.ua/qni/qin245.html>.
11. Бобиль В. В. Фінансові ризики банків: теорія та практика управління в умовах кризи: монографія. Дніпропетровськ: Дніпропетр. нац. ун-т залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна, 2016. 298 с.
12. Набок Р. Окремі питання управління операційним ризиком у банках. *Вісник Національного банку України*. 2013. № 1. С. 61–65.
13. Дронь М. А. Облік і управління фінансовими ризиками банку в умовах економічної нестабільності. Наукові та прикладні аспекти обліково-аналітичного забезпечення ризик-орієнтованого управління : колективна монографія / Під заг. ред В. В. Бобиля. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2021. С. 31–59.
14. Шишкіна О. Термінологічні проблеми пізнання природи фінансового ризику. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2019. № 1 (17). С. 253–264.
15. Панченко К. С. Оцінка та управління ринковим ризиком комерційного банку. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 5. С. 45–48.
16. Grody A. D., Harmantzis F. C. and Kaple G. J. (2005). *Operational Risk and Reference Data: Exploring Costs, Capital Requirements and Risk Mitigation*, Stevens Institute of Technology, Hoboken, NJ. 364 s.
17. Definitions and issues. Operational risk. 2001-2021 Fimarkets. URL: <http://www.fimarkets.com/pagesen/operational-risk.php>
18. Методичні рекомендації щодо організації та функціонування систем ризик-менеджменту в банках України. Постанова Правління НБУ від 02.08.2004. № 361. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v0361500-04>.

19. Сівкова К.О. Оцінювання та управління операційним ризиком банку в умовах цифрової економіки. Збірник матеріалів Міжнародної науковопрактичної Інтернетконференції «Трансформація фінансово-кредитних відносин в умовах цифрової економіки». Одеса: Одеський національний економічний університет. 15 квітня 2021. С.143–146.

20. Гаряга Л.О. Удосконалення управління фінансовими результатами банку. *Наукове видання з економічних наук «Modern Economics»*. 2017. № 4. С. 23–34.

21. Дідик М.М., Стечишин Т.Б. Забезпечення стабільності банківської системи в умовах фінансової кризи. *Економіка і суспільство*. 2018. Вип. 16. С. 808–817.

22. Дмитрова О.С. Моделювання оцінки операційного ризику комерційного банку: монографія; за ред. О.С. Дмитрова, К.В. Гончарова, О.В. Меренкова та ін. Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ». 2010. 264 с.

23. Євтушенко Г.В. Бабошко А.І. Бушля Д.І. Операційні ризики в системі банківської діяльності та нові шляхи їх попередження. *Вісник Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського*. 2015. Вип. 5. С. 396–400.

24. Історія банкрутства банку Varings. Електронна бібліотека освітньої літератури 2018-2021р. URL: <http://lua.pp.ua>

25. Марич М.Г., Марич А.В. Банківські ризики та система управління ними. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія економічні науки. Вип. 23.Част. 3. 2017. С. 84–88.

26. Чуб П. М. Методи антикризового управління банком. *Фінанси, облік і аудит*. 2011. № 18. С. 211–219.

27. Пернарівський О. В., Пернарівська О. О. Методи оцінювання ризиків у банківській діяльності. *Східна Європа: Економіка, бізнес та управління*. 2018. № 6 (17). С. 828–833.

28. Національний банк удосконалив вимоги щодо організації системи управління ризиками в банках та банківських групах URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/natsionalniy-bank-udoskonaliv-vimogi-schodo-organizatsiyi-sistemi-upravlinnya-rizikami-v-bankah-ta-bankivskih-grupah>.

29. Мулик Т.О., Мулик Я.І. Оцінка достатності капіталу вітчизняних банків як запорука їх надійності. *Ефективна економіка*. 2021. № 7. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=9050>.

30. Міжнародних стандартів фінансової звітності 7 «Фінаисові інструменти: розкриття інформації». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_007#Text.

31. Жердецька Л.В. Розвиток методичних підходів до оцінки капіталу банків під операційний ризик. *Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2016. Вип. 3. С. 125129.

32. Гончар К.О. Сучасні підходи до оцінки операційного ризику банків. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2020. №1 (67). С.130–136.

33. Опора економіки. Топ-20 найнадійніших банків України – рейтинг НВ та Dragon Capital. *Журнал "НВ"*. № 43. 2021. URL: <https://biz.nv.ua/ukr/finance/top-20-naynadiymishih-bankiv-ukrajini-v-2021-reyting-nv-ta-dragon-capital-novini-ukrajini-0196671.html>.

34. Гуцал І. С. Теоретико-методологічні аспекти ризик менеджменту банків. *Економічний аналіз*. 2018. Т. 28. № 4. С. 271–276.

35. Сівкова К. Операційний ризик банку – методи та інструменти управління. *Європейський журнал економіки і менеджменту*. 2019. С. 314–319.

36. Dron M. A., Bobyl V. V., Taranenko A. S. Operational risks: assessment and ways of mitigation. *Проблеми економіки транспорту*. 2018. № 16. С. 28–33.

37. Марценюк Л. В., Бобиль В. В., Аберніхіна І. Г., Топоркова О. А. Сучасна політика управління фінансовими ризиками банку. *Ефективна економіка*. 2022. № 6. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?n=5&y=2022>.

38. Toporkova O. Methodical approaches for assessing the financial stability of insurance companies. O. Toporkova, I. Abernikhina, I. Sokyrynska, L. Shylo. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*. 2021. № 3(38). P. 144–153.

39. Про затвердження Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах: Постанова Правління НБУ від 11.06.2018 № 64. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v006450018#Text>

40. Аналітичні дані світового банку. URL: <https://databank.worldbank.org/views/reports/>.

41. Офіційний сайт АТ «Укрексімбанк». URL: <https://www.eximb.com/>

42. Martseniuk L. Dyomin Ye. Formation of the anti-crisis concept of increasing the strategic stability of Ukrzaliznytsia. *Scientific Bulletin of Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs*. 2021. Special Issue № 1 (113). P. 173–181.

43. Дронь М. А., Бобиль В. В. Нова концепція антикризового управління банківськими ризиками. *Банківська справа*. 2017. № 2 (143). С. 87–101.

44. Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України: Постанова Правління Національного банку України від 24.12.2019. № 157. URL: https://bank.gov.ua/ua/legislation/Resolution_24122019_157.

45. Гончар К. О. Нормативно-правова база з управління операційним ризиком банку. *Modern Economics*. 2020. № 21. С. 59–65. URL: <https://modecon.mnau.edu.ua>.

46. Березуцький В.В., Адаменко М.І. Небезпечні виробничі ризики та надійність: навч. посібник. Харків: ФОП Панов А.М., 2016. 385 с.

47. Бобиль В.В. Фінансові ризики банків: теорія та практика управління в умовах кризи: монографія. Дніпропетровськ, 2016. 298 с.

48. Демчук Н.І., Абахтімова А.А. Управління банківськими ризиками. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2017. Вип. 24. Ч.1. С. 117–119.

49. Жердецька Л. В. Розвиток методичних підходів до оцінки капіталу банків під операційний ризик. *Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2016. Вип. 3. С. 125–129.

50. Гончар К.О. Формування системи фінансового контролінгу в управлінні операційним ризиком банку. *Збірник матеріалів Всеукраїнської науковопрактичної конференції молодих вчених «Глокалізаційні аспекти інноваційного розвитку економіки»*. Одеса: Одеський національний економічний університет. 26 березня 2020 р. С. 160–164.

51. Коваленко В.В., Гончар К.О. Трансформація підходів до управління операційним ризиком банку. *III International Scientific Conference AntiCrisis Management: State, Region, Enterprise*. Le Mans, France: Baltija Publishing. November 22th, 2019. P.111–115.

52. Дмитренко І. Б. Сучасні підходи до оцінки достатності (адекватності) капіталу банків в Україні. *Вчені записки Таврійського національного університету ім. В. І. Вернадського*. Серія «Економіка і управління». 2019. Вип. 30. № 4. С. 120–127.

53. Zarutskа O. Evaluation of Ukrainian bank's business models by the structural and functional groups analysis method. O. Zarutskа, L. Novikova, R. Pavlov, T. Pavlova., O. Levkovich. *Financial and credit activity-problems of theory and practice*. 2022. № 4 (45). P. 8–20.

54. Заруцька О. П., Новікова Л. Ф. Управління банківськими ризиками та заходи відновлення діяльності в умовах потужних зовнішніх викликів. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2022. № 2 (78). С. 110–119.

55. Zarutskа O. Main characteristics of business models and risk profile of Ukrainian banks. O. Zarutskа, R. Pavlov, T. Pavlova, D. Pawliszczy, E. Kuchmacz. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 2020. Vol 2. № 33. P. 15–22.

56. Pavlov R. Influence of nonmonetary information signals of the USA on the Ukrainian stock market volatility / R. Pavlov, T. Pavlova, A. Lemberg, O. Levkovich, I. Kurinna. *Investment Management and Financial Innovations*. 2019. № 16 (1). P. 319–333.

57. Дронь М. А. Управління фінансовими ризиками банку за внутрішніми лініями безпеки. *Ефективна економіка*. 2022. № 5. URL: www.economy.nayka.com.ua/.

58. Сівкова К.О. Міжнародні стандарти організації комплаєнс контролю в банках. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2018. № 6 (17). URL: <http://www.easterneuropeebm.in.ua/172018ukr>.

59. Соколовська Н. С., Примостка Л. О. Економічна сутність та джерела виникнення операційного ризику в банку. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія «Економіка»: науковий журнал. Острог: Вид-во НаУОА, грудень 2021. № 23 (51). С. 81–88.

60. Гончар К.О. Комплексний підхід до визначення інтегрального показника фінансового контролінгу в управлінні операційним ризиком банку. *Збірник матеріалів Всеукраїнської науковопрактичної конференції молодих вчених «Глокалізаційні аспекти інноваційного розвитку економіки»*. Одеса: Одеський національний економічний університет. 21 жовтня 2021 р. С. 128–130.

61. Кретов Д. Ю. Оцінка операційного ризику державних банків України. *Підприємництво і торгівля*, 2021. Вип. 29. С. 35–40.

62. Дронь М. А., Бобиль В. В. Корпоративне управління як елемент економічної безпеки банку. *Банківська справа*. 2018. № 3-4 (148). С. 77–93.

63. Олійник А. В. Інструменти управління операційним ризиком банку. *Матеріали VIII міжнародної науковопрактичної інтернетконференції «Сучасні виклики і актуальні проблеми науки, освіти та виробництва: міжгалузеві диспути»*. Київ. 2020. С. 39–50.

64. Україна 2030Е — країна з розвинутою цифровою економікою. Український інститут майбутнього. URL: <https://strategy.uifuture.org/krainazrozvintoyucifrovoyuekonomikoyu.html#622>.
65. Оновлено план упровадження регуляцій для банків у 2021–2024 роках. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/onovlenoplanuprovadjenpyaregulyatsiydlyabankiv20212024rokah>.
66. Юдіна С. В., Нагорнюк Г. О. Проблеми визначення та управління операційними ризиками комерційних банків. Вип. 26. Частина 2. 2019. С. 125–130.
67. Павловська А., Халімон З. Кібербезпека у банківському секторі: чи допоможе IT-outsourcing?. Юридична Газета. 06 березня 2018 р. № 10 (612). URL: https://www.sk.ua/sites/default/files/kiberbezpeka_u_bankiv_skomu_sektori.pdf.
68. Сергеева О. С. Фінансовий контролінг в управлінні операційним ризиком в банках. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. Одеса: ОНЕУ, 2021. № 1112 (288289). С. 75–81.
69. Соколовська Н.С., Примостка Л.О. Вимірювання (оцінка) та моделювання операційного ризику банку. *Бізнес Інформ*. 2021. № 11. С. 144–153.
70. Коваленко В.В., Гончар К.О. Ефективні шляхи мінімізації впливу джерел операційного ризику на фінансовий стан банку. *Матеріали V Міжнародної науковопрактичної інтернетконференції молодих учених «Управління економічними процесами на макроікрорівні: проблеми та перспективи вирішення»*. Львів: Видавництво Львівської політехніки. 25–26 травня 2022 р. С. 59–61.
71. Sergeeva E., Kovalenko V., Kuznetsova L., Todorova N., Mylashko O. (Ukraine), & Tej, Ju. (Slovakia). Cluster approach to banking supervision with reference to bank risk profile. *Economic Annals-XXI*. 2019. № 177 (5-6). P. 82–91.

72. Звіт про фінансову стабільність НБУ за грудень 2022 р. URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/FSR_2022-H2.pdf?v=4.

73. Пернарівський О.В., Пернарівська О.О. Методи оцінювання ризиків у банківській діяльності. *Східна Європа: Економіка, бізнес та управління*. Вип. 6 (17). 2018. С. 828–833.

74. Селіщев С.В. Оцінка ризиків безперервності діяльності, пов'язаних із бізнес-середовищем суб'єкта господарювання. Теорія та практика аудиту. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту: зб. наук. пр.* 2018. № 4. С. 122–128.

75. Сучасні детермінанти управління банківськими ризиками: розділ 1: колективна монографія / За ред. В.В. Коваленко. Одеса, ОНЕУ, 2022. С. 9–29.

76. Олійник А. В. Удосконалення системи управління операційним ризиком у діяльності вітчизняних банків. *Стратегії, моделі та технології управління економічними системами: Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції (8-9 жовтня 2020 р., м. Хмельницький)*. Хмельницький: ХНУ. С. 216-222.

77. Шульга Н.П., Женжеруха П.О. Транспарентність ризику репутації банку. *Вісник КНТЕУ*. 2020. №5. С. 102–116. URL: <http://visnik.knute.edu.ua/files/2020/05/11.pdf>

78. Торяник Ж.І., Пелепецький В.І., Неждодій В.В. Стрес-тестування як сучасний інструмент ризик-менеджменту банків. *Гроші, фінанси, кредит*. 2018. № 25. С. 771–775.

79. Інтегрована система управління ризиками банку: монографія / Н.П. Шульга, В.І. Міщенко, Л.Л. Анісімова та ін.; за заг. ред. Н.П. Шульги. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 440 с.

80. Шульга Н.П., Белянко Л.Л. Ризик-апетит у банках. *Науковий журнал «Scientia Fructuosa»*. Київ: Держ. торг.-екон. ун-т. 2022. № 5. С. 98–109.

81. Соколовська Н.С. Модель інтеграції операційного ризик-менеджменту в систему прийняття рішень банку. *Бізнес Інформ*. 2022. № 4. С. 130–137.

82. Хімичева Г. І., Горецька Н. Б. Вибір і обґрунтування механізмів та інструментів оцінки ризиків за вимогами стандартів ISO 31000. *Technics and technology*. 2018. № 4. С. 13–17. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/9531/1/20180711_303.pdf

83. Сарахман О., Шурпенкова Р., Калайтан Т. Ризик операційної діяльності банківського сектору в умовах повномасштабної війни в Україні. *Економічні горизонти*. 2023. № 3 (25). С. 79–94.